

[Carl Petersen.]

1. Oktober 1946—1. Oktober 1947. Jeg maa her erindre om den højtærede Landbrugsministers Forelæggelsestale i Gaar, hvor han havde fat i de samme Tal. Priserne er ansat for Oliekagernes Vedkommende fra 40 Kr. til 80 Kr. pr. kg og beregnet med en Gennemsnitspris.

Den Indkomst, Beregningen opererer med, omfatter dels Indtægten af Familiens eget Arbejde, dels Driftslederlønnen, dels Renten af Egenkapitalen og dels et eventuelt Nettoudbytte. Derimod er den Rente, der skal betales af den laante Kapital, opført som Udgift, hvor den jo rettelig hører hjemme.

Ser man først paa de smaa Brug, Brugene under 10 ha, saa viser det sig, at Producentpriser paa 4 Kr. 50 Øre og 2 Kr. 60 Øre for henholdsvis Smør og Flæsk i 1946—47 vil give en Indtægt paa 4 400 Kr. mod en Indtægt i 1944—45 paa 4 600 Kr. Forhøjes Priserne derimod efter Regeringens Forslag til de 5 Kr. og 3 Kr., saa vil Indtægten stige til 5 100 Kr.

Den næste Gruppe, som jeg vil kalde for de middelstore Brug, og som i 1944—45 tjente 13 000 Kr., vil i 1946—47 under Forudsætning af Priser paa 4 Kr. 50 Øre og 2 Kr. 60 Øre, altsaa Eksportpriserne, faa en Indtægtsnedgang til 10 000 Kr., medens de efter Regeringens Prisforslag vil opnaa en Indtægt paa 12 200 Kr.

Endelig vil den tredie Gruppe af Landbrug, der ligger over 100 ha, og som i 1944—45 ifølge Regnskaberne tjente 36 000 Kr., i de to Tilfælde, jeg før nævnte, opnaa henholdsvis 19 000 Kr. og 26 500 Kr.

Af disse Indtægter er det faktisk efter min Opfattelse kun Husmændenes, som kan begrunde et større Tilskud end nødvendigt for at sikre en Afregningspris paa 4 Kr. 50 Øre og 2 Kr. 60 Øre. Ganske vist kan det anføres, at der er Tale om en Indtægtstilbagegang for det middelstore og det store Brugs Vedkommende i Forhold til 1944—45, men de totale Indkomster, som disse Brugs Indehavere fortsat opnaar, altsaa efter Eksportpriserne henholdsvis 10 000 Kr. og 19 000 Kr., er jo alligevel af en saadan Størrelse, at man ikke her kan tale om nogen Nødvendighed af at sikre Erhvervets Udøvere en rimelig Indkomst. Det maa ogsaa understreges, at ganske vist har disse Brugsstørrelser haft en Indkomstillbagegang i Forhold til 1944—45-Regnskaberne, men det er jo heller ikke ubekendt, at i det Aar oppebar Landbruget ekstraordinært høje Indkomster. Sammenligner man i Stedet Indtægterne i 1946—47 med Indtægterne

fra før Krigen, bliver Forholdet et ganske andet. I 1938—39, det sidste Aar før Krigen, laa de middelstore Brugs Indkomster saaledes omkring 5 000 Kr., de store Brugs ved 7 000 Kr. og Husmændenes paa 2 200 Kr.

Til Begrundelse for generelt at forhøje Landbrugets Priser til 5 Kr. og 3 Kr. fremføres ofte det Argument, at disse Priser er nødvendige for at forøge Produktionen, men efter min Mening er der i hvert Fald ikke i den hidtidige Debat ført noget som helst Bevis for, at dette Argument er rigtigt. I det hele taget er det vel yderst tvivlsomt, hvor stærk Forbindelse der overhovedet bestaar mellem Landbrugets Priser og Landbrugsproduktionens Størrelse. Jeg tror i alt Fald ikke, at man skal frygte en Produktionsnedgang inden for nogen vigtig Produktionsgren, før Indtægterne kommer saa langt ned, at de ikke dækker de løbende Udgifter. Der er jo slet ikke Tale om noget saadant i Forbindelse med de Priser, der her nævnes, det er jo overhovedet ikke aktuelt med de Priser paa 4 Kr. 50 Øre og 2 Kr. 60 Øre, som der her er Tale om, og som, saaledes som jeg allerede har anført, afgjort ligger i Underkanten. Landbrugsproduktionens Størrelse bestemmes i Øjeblikket først og fremmest af den Høst, der i Dag staar paa den danske Jord, og i hvor høj Grad der vil blive indført det strengt nødvendige proteinrige Foder.

Jeg skal selvfølgelig ikke som praktisk Landmand benægte, at en ugunstig Prisudvikling i visse Tilfælde kan medføre en vis Omlægning af Produktionen, men som sagt, Prisudviklingen skal utvivlsomt være meget mere ugunstig, end der er Tale om ved denne Lejlighed, før Omlægningen faar noget større Omfang. Roerne og det øvrige Grovfoder har vi nu engang, og vi ved, at disse Afgrøder kun med Værdi kan omsættes gennem Opfodring. Priserne paa 4 Kr. 50 Øre og 2 Kr. 60 Øre er ikke ugunstige Priser. Saa vidt jeg kan se, giver Produktionsprisen paa Flæsk paa 2 Kr. 60 Øre en Opfodrivsværdi for Korn — jeg siger det nu meget forsigtigt — paa mindst 35—40 Kr. pr. 100 kg. Det er da vist ingen daarlig Pris, og saa er de 2 Kr. 60 Øre jo oven i Købet ikke det rigtige Udtryk for Prisen, hvilket jeg nu har givet Udtryk for nogle Gange, idet der hertil skal lægges det Overskud, som Slagterierne udbetaler hvert Aar. Dette er i det hele taget et Punkt, som vi under Udvalgsdrøftelserne maa have nærmere Besked om. Selv kan jeg oplyse, at jeg af det Slagteri, jeg er Medlem af, har faaet en Efterbetaling for det sidste Aar paa godt og vel 20 Øre pr. kg; det siger dog noget.